

Viešos konsultacijos dėl ES 2030 m. klimato srities užmojų ir dėl tam tikrų Europos žaliojo kurso klimato ir energetikos politikos priemonių elementų

Žvaigždute * pažymėtus laukelius užpildyti privaloma.

Įvadas

Vykstantis visuotinis atšilimas daro poveikį piliečiams ir kelia grėsmę mūsų ilgalaikiam išlikimui šioje planetoje. Vidutinė mūsų planetos temperatūra jau padidėjo 1°C, o pasaulio šalims sunkiai sekasi siekti Paryžiaus susitarimo tikslo užtikrinti, kad temperatūros padidėjimas būtų mažesnis nei 2°C, jau nekalbant apie 1,5°C. Tarpvyriausybines klimato kaitos komisijos 2018 m. specialiojoje ataskaitoje dėl klimato atšilimo 1,5°C nurodyta, kad, temperatūrai padidėjus ir 2°C, klimato kaitos poveikis pasauliui būtų nepaprastai žalingas ir greičiausiai negrįžtamas. Be to, mokslininkai nustatė aiškų klimato kaitos ir biologinės įvairovės nykimo ryšį ir tarpusavio priklausomybę.

Kovos su klimato kaita srityje ES yra pasaulio lyderė ir aktyviai vykdo politiką, kuria siekiama sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir jį atsieti nuo ekonomikos augimo. Ta politika padeda Europos Sąjungai modernizuoti savo ekonomiką ir energetikos sistemą, užtikrinti jų tvarumą ilguoju laikotarpiu ir didinti energetinį saugumą, taip pat mažinti oro taršą ir taip gerinti piliečių sveikatą.

ES jau priėmė klimato ir energetikos teisės aktus, kuriais siekiama išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį iki 2030 m. sumažinti bent 40 proc., palyginti su 1990 m. lygiu. Be to, ji priėmė plataus užmojo teisės aktus energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiosios energijos srityse. Prognozuojama, kad juos visiškai įgyvendinus išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis iki 2030 m. bus sumažintas daugiau nei planuota - maždaug 45 proc. Pagal šiuos teisės aktus valstybės narės rengia nacionalinius energetikos ir klimato planus, kurie turi padėti užtikrinti bendrųjų ES tikslų įgyvendinimą. Jei dabar galiojantys teisės aktai nebus papildyti kitomis politikos priemonėmis, prognozuojama, kad išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis iki 2050 m. bus sumažintas maždaug 60 proc. 2018 m. Komisija pasiūlė [iki 2050 m. neutralizuoti ES poveikį klimatui](#), likusį išmetamą ŠESD kiekį sugeriant absorbentais. 2019 m. šiam tikslui pritarė Europos Parlamentas ir Europos Vadovų Taryba. Komisija pasiūlė įtraukti tą tikslą į [Europos klimato teisės aktą](#).

Remiantis naujausia „Eurobarometro“ apklausa, 93 proc. ES piliečių klimato kaitą laiko rimta problema ir didžioji dauguma ES gyventojų nori, kad su klimato kaita būtų kovojama intensyviau. Dėl šios priežasties ir atsižvelgdama į tai, kad klimato ir su juo susijusias ekologines problemas reikia spręsti kuo skubiau, 2019 m. gruodžio mėn. Europos Komisija kaip vieną savo prioritetų pasiūlė [Europos žaliąjį kursą](#) ir pateikė tam kursui įgyvendinti skirtų pasiūlymų sąrašą. Žalioju kursu, be kita ko, siekiama suderinti visas ES politikos kryptis su 2050 m. poveikio klimatui neutralizavimo tikslu ir visiems sektoriams bei subjektams iš anksto pasiūsti nuspėjamą signalą, kad jie pradėtų planuoti pertvarką.

Pagal Žaliojo kurso komunikatą Komisija ketina pasiūlyti atsakingai padidinti ES išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo iki 2030 m. tikslą iki ne mažiau kaip 50 proc. ir siekti, kad jis būtų kuo arčiau 55 proc., palyginti su 1990 m. lygiu. Komisija nuodugnai įvertins, ar 2030 m. tikslą padidinti realistiška ir koks būtų tokio padidinio socialinis bei ekonominis poveikis ir poveikis aplinkai. Atliekant šį vertinimą bus svarstoma, kaip didinant užmojus padidinti ES konkurencingumą, užtikrinti socialinį teisingumą, apsirūpinimą saugia, įperkama bei tvaria energija ir kitais materialiniais ištekliais ir naudą piliečiams ir sustabdyti biologinės įvairovės nykimą ir aplinkos būklės blogėjimą. 2020 m. trečiąjį ketvirtį Komisija ketina pateikti išsamų ES 2030 m. klimato tikslo didinimo planą.

Remdamasi galiojančiais 2030 m. tikslui skirtais teisės aktais ir būsimu išsamiu planu, Komisija iki 2021 m. birželio mėn. peržiūrės ir prireikus pasiūlys persvarstyti pagrindinius atitinkamus energetikos ir klimato srities teisės aktus. Bus pasiūlyta nuoseklių esamos 2030 m. klimato, energetikos ir transporto sistemos, visų pirma, Direktyvos dėl ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos, Pastangų pasidalijimo reglamento ir Reglamento dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, lengvųjų automobilių ir furgonų išmetamo CO₂ kiekio standartų, taip pat (jei bus būtina) Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos ir Energijos vartojimo efektyvumo direktyvos pakeitimų.

Šiose viešose konsultacijose piliečiai ir organizacijos kviečiami padėti įvertinti, kaip atsakingai padidinti ES išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo iki 2030 m. tikslą. Atkreipkite dėmesį į tai, kad tam tikri klausimai ir temos gali būti įtraukti ir į kitų viešų konsultacijų (pavyzdžiui, konsultacijų dėl Darnaus ir išmanaus judumo strategijos, ES prisitaikymo strategijos, strategijos „Nuo ūkio iki stalo“, Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo veiksmų plano, tikslinių konsultacijų dėl 2014-2020 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gairių (AEPG) vertinimo) klausimynus.

Ką rasite šiame klausimyne?

Šias viešas konsultacijas sudaro keli su jūsų profiliu susiję įvadiniai klausimai ir į dvi dalis suskirstytas klausimynas. **Atkreipkite dėmesį į tai, kad neprivalote atsakyti į abi klausimyno dalis - galite pasirinkti užpildyti tik vieną iš dviejų dalių. Be to, nebūtina atsakyti į visus klausimyno klausimus.**

Pirmojoje klausimyno dalyje daugiausia dėmesio skiriama bendriesiems klimato srities užmojams ir energetikos bei kitų sektorių veiksmų indėliui į kovą su klimato kaita. Antroji dalis yra labiau techninio pobūdžio: joje svarstoma, kaip patobulinti konkrečių sričių ES politikos elementus, todėl tai daliai užpildyti gali prireikti daugiau ekspertinių žinių.

Pirmojoje klausimyno dalyje prašome jūsų nuomonės šiais klausimais:

- bendrasis 2030 m. ES klimato srities užmojis ir su juo susijusios galimybės bei iššūkiai (1 skirsnis)
- išmetamo ŠESD kiekio sumažinimo iki 2030 m. potencialas energetikos ir kituose sektoriuose ir šiam tikslui pasiekti skirtos priemonės ir veiksmai (2 skirsnis)
- išmetamo ŠESD kiekio mažinimui skatinti būtinos bendrosios sąlygos ir susijusi politika (3 skirsnis)

Antroji klausimyno dalis yra labiau techninė ir daugiausia susijusi su ES politikos elementais. Toje dalyje prašome jūsų nuomonės šiais klausimais:

- konkrečių klimato ir energetikos politikos priemonių elementai (5 skirsnis)
- trečiosioms valstybėms taikoma ES politika ir informavimo apie klimato kaitą veikla (6 skirsnis)

Abiejų dalių pabaigoje pateikite papildomų pastabų ir įkelkite papildomą informaciją, pozicijos dokumentus arba politikos informacinius dokumentus, kuriuose būtų išreikšta jūsų arba jūsų organizacijos pozicija arba nuomonė. Jei pasirinkote užpildyti abi klausimyno dalis, visus pozicijos dokumentus ar politikos informacinius dokumentus įkelkite tik vieną kartą.

Atsakymai į klausimyno klausimus, taip pat įkelti pozicijos dokumentai ir politikos informaciniai dokumentai bus skelbiami internete. Specialiame pareiškime apie privatumo apsaugą vykdant šias konsultacijas rasite informaciją, kaip bus naudojami jūsų asmens duomenys ir atsakymai.

Jei į klausimus atsakote organizacijos vardu, skaidrumo sumetimais užsiregistruokite interesų grupių atstovų registre, jei to dar nepadarėte. Registruodamiesi įsipareigojate laikytis Elgesio kodekso. Jei užsiregistruoti nenorite, jūsų atsakymai bus vertinami ir skelbiami kartu su atsakymais, gautais iš fizinių asmenų.

Apie jus

* Kalba, kuria pildote klausimyną:

- airių
- anglų
- bulgarų
- čekų
- danų
- estų
- graikų
- ispanų
- italų
- kroatų
- latvių
- lenkų
- lietuvių
- maltiečių
- nyderlandų
- portugalų
- prancūzų
- rumunų
- slovakų
- slovėnų
- suomių
- švedų
- vengrų

vokiečių

* Klausimyną pildote kaip:

- akademinės institucijos arba mokslinių tyrimų įstaigos atstovas
- verslo asociacijos atstovas
- įmonės / verslo organizacijos atstovas
- vartotojų organizacijos atstovas
- ES pilietis
- aplinkosaugos organizacijos atstovas
- ne ES pilietis
- nevyriausybinių organizacijų (NVO) atstovas
- viešojo sektoriaus institucijos atstovas
- profesinės sąjungos atstovas
- kita

* Vardas

* Pavardė

* E. pašto adresas (nebus skelbiamas)

* Veiklos mastas

- tarptautinis
- vietos
- nacionalinis
- regioninis

* Organizacijos pavadinimas

Maksimalus ženklų skaičius – 255

* Organizacijos dydis

- labai maža (1-9 darbuotojai)
- maža (10-49 darbuotojai)
- vidutinė (50-249 darbuotojai)
- didelė (250 ar daugiau darbuotojų)

Identifikavimo numeris Skaidrumo registre

Maksimalus ženklų skaičius – 255

Pasitikrinkite, ar jūsų organizacija užregistruota [Skaidrumo registre](#). Tai savanoriška duomenų bazė, skirta organizacijoms, kurios nori daryti įtaką ES sprendimų priėmimui.

* Kilmės šalis

Nurodykite savo arba organizacijos, kuriai atstovaujate, kilmės šalį:

☐ Afganistanas	☐ Gernsis	☐ Liberija	☐ Rytų Timoras
☐ Airija	☐ Gibraltaras	☐ Libija	☐ Saliamono Salos
☐ Alandų Salos	☐ Graikija	☐ Lichtenšteinas	☐ Salvadoras
☐ Albanija	☐ Grenada	☐ Lietuva	☐ Samoa
☐ Alžyras	☐ Grenlandija	☐ Liuksemburgas	☐ San Marinas
☐ Amerikos Samoa	☐ Gruzija	☐ Madagaskaras	☐ San Tomė ir Prinsipė
☐ Andora	☐ Guamas	☐ Majotas	☐ Saudo Arabija
☐ Angilija	☐ Gvadelupa	☐ Makao	☐ Seišeliai
☐ Angola	☐ Gvatemala	☐ Malaizija	☐ Sen Bartelemi
☐ Antarktis	☐ Gvinėja	☐ Malavis	☐ Senegalas
☐ Antigva ir Barbuda	☐ Haitis	☐ Maldyvai	☐ Sen Martenas
☐ Argentina	☐ Herdo ir Makdonaldo Salos	☐ Malis	☐ Sen Pjeras ir Mikelonas
☐ Armėnija	☐ Hondūras	☐ Marianos Šiaurinės Salos	☐ Sent Kitsas ir Nevis
☐ Aruba	☐ Honkongas	☐ Marokas	☐ Sent Lusija
☐ Australija	☐ Indija	☐ Maršalo Salos	☐ Sent Vinsentas ir Grenadinai
☐ Austrija	☐ Indijos Vandenyno Britų Sritis	☐ Martinika	☐ Serbija
☐ Azerbaidžanas	☐ Indonezija	☐ Mauricijus	☐ Šiaurės Korėja
☐ Bahamos	☐ Irakas	☐ Mauritanija	☐ Šiaurės Makedonija
☐ Bahreinas	☐ Iranas	☐ Meksika	☐ Siera Leonė
☐ Baltarusija	☐ Islandija	☐ Meno Sala	☐ Singapūras
☐ Bangladešas	☐ Ispanija	☐ Mianmaras / Birma	☐ Sint Martenas
☐ Barbadosas	☐ Italija	☐ Mikronezija	☐ Sirija
☐ Belgija	☐ Izraelis	☐ Moldova	☐ Slovakija
☐ Belizas	☐ Jamaika	☐ Monakas	☐ Slovėnija
☐ Beninas	☐ Japonija	☐ Mongolija	☐ Somalis
☐ Bermuda	☐ Jemenas	☐ Montseratas	☐ Šri Lanka
☐ Bisau Gvinėja	☐ Jordanija	☐ Mozambikas	☐ Sudanas
☐ Bolivija	☐ Jungtinė Karalystė	☐ Namibija	☐ Suomija
☐	☐	☐	☐

Boneras, Sint Eustatijus ir Saba	Jungtinės Valstijos	Naujoji Kaledonija	Surinamas
○ Bosnija ir Hercegovina	○ Jungtiniai Arabų Emyratai	○ Naujoji Zelandija	○ Šv. Elenos, Dangun Žengimo ir Tristano da Kunjos Salos
○ Botsvana	○ Jungtinių Valstijų Mažosios Tolimosios Salos	○ Nauru	○ Svalbardas ir Janas Majenas
○ Brazilija	○ Jungtinių Valstijų Mergelių Salos	○ Nepalas	○ Švedija
○ Brunėjus	○ Juodkalnija	○ Nigerija	○ Šveicarija
○ Bulgarija	○ Kaimanų Salos	○ Nigeris	○ Tadžikistanas
○ Burkina Fosas	○ Kalėdų Sala	○ Nikaragva	○ Tailandas
○ Burundis	○ Kambodža	○ Niujė	○ Taivanas
○ Butanas	○ Kamerūnas	○ Norfolko Sala	○ Tanzanija
○ Buvė Sala	○ Kanada	○ Norvegija	○ Terkso ir Kaikoso Salos
○ Čadas	○ Kataras	○ Nyderlandai	○ Togas
○ Čekija	○ Kazachstanas	○ Omanas	○ Tokelau
○ Centrinės Afrikos Respublika	○ Kenija	○ Pakistanas	○ Tonga
○ Čilė	○ Kinija	○ Palau	○ Trinidadas ir Tobagas
○ Danija	○ Kipras	○ Palestina	○ Tunisas
○ Didžiosios Britanijos Mergelių Salos	○ Kirgizija	○ Panama	○ Turkija
○ Dominika	○ Kiribatis	○ Papua Naujoji Gvinėja	○ Turkmėnistanas
○ Dominikos Respublika	○ Kiurasao	○ Paragvajus	○ Tuvalu
○ Dramblio Kaulo Krantas	○ Klipertonas	○ Peru	○ Uganda
○ Džersis	○ Kokosų (Kilingo) Salos	○ Pietų Afrika	○ Ukraina
○ Džibutis	○ Kolumbija	○ Pietų Džordžijos ir Pietų Sandvičo Salos	○ Urugvajus
○ Egiptas	○ Komorai	○ Pietų Korėja	○ Uzbekistanas
○ Ekvadoras	○ Kongas	○ Pietų Sudanas	○ Vakarų Sachara

☐ Eritrėja	☐ Kongo Demokratinė Respublika	☐ Pitkerno Salos	☐ Vanuatu
☐ Estija	☐ Kosovas	☐ Portugalija	☐ Vatikanas
☐ Esvatinis	☐ Kosta Rika	☐ Prancūzija	☐ Venesuela
☐ Etiopija	☐ Kroatija	☐ Prancūzijos Gviana	☐ Vengrija
☐ Farerų Salos	☐ Kuba	☐ Prancūzijos Pietų ir Antarkties Sritys	☐ Vietnamas
☐ Fidžis	☐ Kuko Salos	☐ Prancūzijos Polinezija	☐ Vokietija
☐ Filipinai	☐ Kuveitas	☐ Puerto Rikas	☐ Volisas ir Futūna
☐ Folklando Salos	☐ Laosas	☐ Pusiaujo Gvinėja	☐ Žalioji Kyšulys
☐ Gabonas	☐ Latvija	☐ Reunjonas	☐ Zambija
☐ Gajana	☐ Lenkija	☐ Ruanda	☐ Zimbabvė
☐ Gambija	☐ Lesotas	☐ Rumunija	☐ Malta
☐ Gana	☐ Libanas	☐ Rusija	

Nurodykite ekonomikos sektorių, kuriame vykdoma veikla (kaip fizinis asmuo ar kaip organizacija):

- žemės ūkis, medžioklė ir miškininkystė
- finansinis tarpininkavimas
- žvejyba
- nekilnojamasis turtas, nuoma ir kita verslo veikla
- kasyba ir karjerų eksploatavimas
- viešasis administravimas ir gynyba
- apdirbamoji gamyba
- švietimas
- elektros, dujų ir vandens tiekimas
- sveikata ir socialinis darbas
- statyba
- kitos komunalinės, socialinės ir asmenų aptarnavimo paslaugos
- didmeninė ir mažmeninė prekyba
- namų ūkių, samdančių personalą, veikla
- viešbučiai ir restoranai
- ekstrateritorinės organizacijos ir įstaigos
- transportas, sandėliavimas ir ryšiai
- kita

Nurodykite:

Maksimalus ženklų skaičius – 300

Jei esate pilietinės visuomenės ar viešojo administravimo organizacija, nurodykite savo pagrindinę arba kompetencijos sritį:

Maksimalus ženklų skaičius – 300

* Skelbimo privatumo nustatymai

Komisija paskelbs per šias viešas konsultacijas gautus atsakymus. Galite pasirinkti, ar norėtumėte, kad jūsų pateikta informacija būtų paskelbta viešai, ar kad būtų išlaikytas anonimiškumas.

Išlaikyti anonimiškumą

Bus skelbiamas tik respondento tipas, kilmės šalis ir atsakymai. Visi kiti asmens duomenys (vardas ir pavardė, organizacijos pavadinimas ir dydis, identifikavimo numeris Skaidrumo registre) nebus skelbiami.

Paviešinti

Kartu su jūsų atsakymais bus skelbiami jūsų asmens duomenys (vardas ir pavardė, organizacijos pavadinimas ir dydis, identifikavimo numeris Skaidrumo registre, kilmės šalis).

Atkreipkite dėmesį į tai, kad, nepriklausomai nuo jūsų pasirinkimo, pagal Reglamentą Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais gali būti teikiama paraiška dėl galimybės susipažinti su jūsų atsakymais. Tokiu atveju prašymas bus įvertintas pagal tame reglamente nustatytas sąlygas ir vadovaujantis taikomomis duomenų apsaugos taisyklėmis.

Sutinku su [nuostatomis dėl asmens duomenų apsaugos](#).

I DALIS

Atkreipkite dėmesį į tai, kad neprivalote atsakyti į abi klausimyno dalis - galite pasirinkti užpildyti tik vieną iš dviejų dalių. Be to, nebūtina atsakyti į visus klausimyno klausimus.

I DALIS

1. Bendrasis 2030 m. klimato srities užmojis, galimybės ir iššūkiai

1.1. ES išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo iki 2030 m. tikslas

ES nusistatė tikslą iki 2030 m. sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį bent 40 proc., palyginti su 1990 m., o tai reiškia, kad išmetamas ŠESD kiekis kasmet turėtų būti mažinamas gerokai intensyviau nei per pastaruosius 3 dešimtmečius. Pagal dabartines prognozes, veiksmingai įgyvendinus su 2030 m. tikslu susijusius ES energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiosios energijos srities teisės aktus, iki 2030 m. išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis sumažės maždaug 45 proc.

Koks turėtų būti ES tikslas iki 2030 m. sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų

išmetimą ES viduje, turint omenyje, kad ES neseniai sutarė iki 2050 m. neutralizuoti poveikį klimatui ir vis plačiau pripažįstama, jog reikia kuo skubiau imtis į nulinę taršą orientuotų kovos su klimato kaita ir aplinkos apsaugos veiksmų?

- Tikslas turėtų likti nepakitęs - Europos Sąjungoje reikia siekti sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį bent 40 proc., palyginti su 1990 m. lygiu.
- Tikslas turėtų būti padidintas bent iki 50 proc.
- Tikslas turėtų būti padidintas bent iki 55 proc.

1.2. Galimybės ir iššūkiai, jei 2030 m. klimato srities užmojis būtų padidintas

Kurios iš toliau nurodytų **galimybių**, susijusių su didesniais 2030 m. klimato srities užmojais, jūsų manymu, yra svarbiausios?

Galima pasirinkti kelis atsakymo variantus.

- Tai bus proga prisidėti prie planetos išsaugojimo ir taip atlikti savo pareigą ateities kartoms.
- Tai padės laipsniškiau pasiekti, kad iki 2050 m. ES neutralizuotų savo poveikį klimatui.
- Tai padės sumažinti su klimato kaita susijusias visuomenės išlaidas (pvz., susijusias su ekstremaliais meteorologiniais reiškiniais, sausromis, ekosistemų nykimu ir t. t.).
- Tai padės užtikrinti naujais gamybos ir vartojimo modeliais (pvz., žiedine ekonomika) grindžiamą ES ekonomikos augimą.
- Tai sustiprins ES lyderystę ir paskatins imtis kovos su klimato kaita veiksmų visame pasaulyje.
- Tai padės sukurti naujų (žaliųjų) darbo vietų, taip pat ir tokių darbo vietų, kurias sunku perkelti už ES ribų (pvz., atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių priežiūra, statyba).
- Tai padės sumažinti taršą, pagerinti sveikatą, pasiekti, kad miestai ir pastatai būtų tinkamesni gyventi, ir kartu užtikrinti didesnę piliečių gerovę.
- Tai suteiks ES pramonei pradininkės pranašumą pasaulio rinkose.
- Tai pagerins energetinį saugumą ir sumažins ES priklausomybę nuo importuojamo iškastinio kuro.
- Kita (nurodykite atsakymo langelyje)

Nurodykite:

Maksimalus ženklų skaičius – 300

Kurie iš toliau nurodytų **iššūkių**, susijusių su didesniais 2030 m. klimato srities užmojais, jūsų manymu, yra svarbiausi?

Galima pasirinkti kelis atsakymo variantus.

- ES pramonės, paslaugų, transporto ir energetikos sektoriams bus nelengva rasti lėšų investicijoms. Tikėtina, kad investicinės sąnaudos bus perkeltos vartotojams, t. y. bus padidintos kainos arba mokesčiai.
-

Tikėtina, kad tai nulems struktūrinius ekonomikos pokyčius ir pakeis kvalifikacijų poreikius, visų pirma nyks su iškastinio kuro gavyba ir gamyba, kurią vykdant išskiriama daug anglies dioksido, susiję sektoriai ir darbo vietos.

- Teks keisti dabartinę politiką ir liks mažiau laiko papildomoms priemonėms parengti ir įgyvendinti, o ekonominės veiklos vykdytojai turės mažiau laiko prisitaikyti.
- Ekonomikai ir visuomenei tuo pačiu metu neutralizuojant poveikį klimatui, perimant žiedinės ekonomikos principus ir vykdant skaitmeninimą, darbo jėga gali gerokai persiskirstyti tarp sektorių, profesijų ir regionų. Įmonėms, ypač MVĮ, galėtų būti sunku perkvalifikuoti darbuotojus ir užtikrinti pakankamą jų skaičių.
- Iš pradžių išaugus ekologiškų produktų, darnumo principus atitinkančių maisto produktų, darniojo transporto paslaugų bei atsinaujinančiosios energijos kainoms galėtų atsirasti socialinė nelygybė, nuo kurios nukentėtų mažesnes pajamas gaunantys žmonės ir (arba) regionai ir padidėtų energijos nepriteklis.
- Net ir nustačius aukštesnį 2030 m. tikslą sunku užtikrinti, kad praktiškai būtų imamasi pakankamai išmetamo ŠESD kiekio mažinimo priemonių.
- Jei ES veiks viena, sumažės jos tarptautinis konkurencingumas.
- Kita (nurodykite atsakymo langelyje)

Nurodykite:

Maksimalus ženklų skaičius – 300

1.3. Galimybių ir iššūkių pusiausvyra

Ar, palyginęs atsakymuose nurodytas galimybes ir iššūkius, manote, kad galimybės atneštų daugiau naudos, negu iššūkiai žalos jūsų kasdieniame gyvenime (jei klausimyną pildote kaip fizinis asmuo) arba veiklos sektoriuje (jei klausimyną pildote kaip organizacijos arba valdžios institucijos atstovas)?

- Sutinku
- Nesutinku
- Nežinau / Neturiu nuomonės

I DALIS

2. Sektoriams skirti veiksmai ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo iki 2030 m. potencialas

2.1. Sektorių indėlio svarba

Įvertinkite sektorius (nuo svarbiausio iki mažiausiai svarbaus), kuriuose, jūsų nuomone, reikia intensyviausiai mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų

kiekį ir absorbuoti didesnį anglies dioksido kiekį, kad iki 2030 m. būtų pasiektas aukštesnis išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo tikslas.

(vertis nuo 1 (labai svarbu) iki 8 (mažiausiai svarbu))

	1	2	3	4	5	6	7	8
Paslaugos (įskaitant IRT)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pastatai	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pramonė	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Judumas / transportas	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Energijos tiekimas	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Žemės ūkis	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Miškininkystė	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Atliekų tvarkymas	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

2.2. Energetikos sistema

Energijos gamyba ir vartojimas tebėra labai priklausomi nuo iškastinio kuro, o šiame sektoriuje išmetamas ŠESD kiekis sudaro daugiau kaip 75 proc. ES išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio. Norint iki 2050 m. neutralizuoti poveikį klimatui, ši padėtis turės pasikeisti iš esmės.

Kas, jūsų manymu, labiausiai paskatintų būtiną energetikos pertvarką iki 2030 m., kad ES galėtų pasiekti aukštesnį išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo iki 2030 m. tikslą?

Galima pasirinkti kelis atsakymo variantus.

- Didesnis energijos vartojimo efektyvumas
- Platesnis atsinaujinančiosios energijos naudojimas
- Branduolinės energijos naudojimas elektros energijos gamybos reikmėms
- Suvartojamos galutinės energijos elektrifikavimas
- Laipsniškas kietojo iškastinio kuro atsisakymas
- Gamtinių dujų vaidmens mažinimas
- Geresnis dujų ir elektros energijos sektorių susiejimas
- Anglies dioksido surinkimo ir naudojimo technologijų taikymas
- Anglies dioksido neišskiriančių energijos nešiklių, tokių kaip žaliasis ar mėlynasis vandenilis, biometanas, sintetinės dujos ar elektrosintetiniai degalai, naudojimas
- Energijos poreikių mažinimas keičiant gyvenimo būdą (pvz., pereinant prie aktyvaus judumo ir žiedinės ekonomikos)
- Nežinau / Neturiu nuomonės

2.3. Užmojai dėl atsinaujinančiosios energijos

Galiojančiuose teisės aktuose nustatytas ES lygmens tikslas - pasiekti, kad 2030 m. atsinaujinančioji energija sudarytų bent 32 proc. suvartojamo galutinės

energijos kiekio. Atsinaujinančiosios energijos technologijų sąnaudos pastaraisiais metais gerokai sumažėjo.

Koks, jūsų nuomone, ES 2030 m. užmojis dėl atsinaujinančiosios energijos leistų pasiekti ES išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo iki 2030 m. tikslą (kurį nurodėte atsakyme į 1.1 klausimą) ir ES ilgalaikį tikslą iki 2050 m. neutralizuoti poveikį klimatui?

- Pasiiekti, kad 2030 m. Europos Sąjungoje bent 32 proc. suvartojamos galutinės energijos būtų atsinaujinančioji, t. y. tiek, kiek jau sutarta.
- Pasiiekti, kad 2030 m. Europos Sąjungoje bent 35 proc. suvartojamos galutinės energijos būtų atsinaujinančioji.
- Pasiiekti, kad 2030 m. Europos Sąjungoje bent 40 proc. suvartojamos galutinės energijos būtų atsinaujinančioji.
- Pasiiekti daugiau negu tikslą, kad 2030 m. Europos Sąjungoje daugiau kaip 40 proc. suvartojamos galutinės energijos būtų atsinaujinančioji.
- Nežinau / Neturiu nuomonės

2.4. Užmojis dėl energijos vartojimo efektyvumo

Galiojančiuose teisės aktuose nustatytas ES lygmens tikslas - užtikrinti, kad 2030 m.[1] tiek pirminės, tiek galutinės energijos vartojimo efektyvumas būtų bent 32,5 proc., be to, ES yra įsipareigojusi laikytis principo „svarbiausia - energijos vartojimo efektyvumas“[2].

[1] Palyginti su 2007 m. baziniu scenarijumi.

[2] Principas „svarbiausia - energijos vartojimo efektyvumas“ reiškia, kad atliekant planavimą energetikos srityje ir priimant su politika ir investicijomis susijusius sprendimus pirmenybė teikiama alternatyvioms ekonomiškai efektyvioms energijos vartojimo efektyvumo priemonėms, kuriomis užtikrinamas didesnis energijos paklausos ir pasiūlos efektyvumas. To visų pirma siekiama ekonomiškai efektyviomis galutinės energijos taupymo priemonėmis, apkrovos atsako iniciatyvomis ir efektyvesne energijos konversija, perdavimu ir paskirstymu, sykiu užtikrinant, kad būtų pasiekti tų sprendimų tikslai (Reglamentas (ES) 2018/1999)

Koks, jūsų nuomone, ES užmojis dėl 2030 m. energijos vartojimo efektyvumo leistų pasiekti ES išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo iki 2030 m. tikslą (kurį nurodėte atsakyme į 1.1 klausimą) ir ES ilgalaikį tikslą iki 2050 m. neutralizuoti poveikį klimatui?

- Pasiiekti, kad 2030 m. energijos (tiek pirminės, tiek galutinės) vartojimo efektyvumas būtų bent 32,5 proc., t. y. toks, koks jau sutartas.
- Pasiiekti, kad 2030 m. energijos (tiek pirminės, tiek galutinės) vartojimo efektyvumas būtų bent 35 proc.
- Pasiiekti, kad 2030 m. energijos (tiek pirminės, tiek galutinės) vartojimo efektyvumas būtų bent 40 proc.
- Pasiiekti daugiau negu tikslą, kad 2030 m. energijos (tiek pirminės, tiek galutinės) vartojimo efektyvumas būtų bent 40 proc.
- Nežinau / Neturiu nuomonės

2.5. Iškastinio kuro vaidmuo

2.5.1. Kietasis iškastinis kuras

Kietasis iškastinis kuras (pvz., anglis, lignitas, durpės ir naftingieji skalūnai)(toliau - kietasis iškastinis kuras) nuo pramoninės revoliucijos laikų atliko svarbų vaidmenį vystant ekonomiką. Tačiau naudojant šį kurą į aplinką patenka daug šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir kitų teršalų. Todėl jo naudojimas nemažinant išmetamų teršalų kiekio yra nesuderinamas su ES tikslu 2050 m. neutralizuoti poveikį klimatui.

Kokių, jūsų manymu, priemonių (papildančių galiojančius teisės aktus ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo mažinimo iki 2030 ir 2050 m. tikslus) būtų galima imtis šioje srityje?

Galima pasirinkti kelis atsakymo variantus.

- Esamos sistemos pakanka - nereikia jokios papildomos viešosios intervencijos.
- Taikyti nacionalinio lygmens reglamentavimą - nustatyti tam tikrą datą, iki kurios turėtų būti laipsniškai atsisakyta kietojo iškastinio kuro naudojimo elektros energijos gamyboje sektoriuje.
- Taikyti nacionalinio lygmens reglamentavimą - nustatyti tam tikrą datą, iki kurios turėtų būti laipsniškai atsisakyta kietojo iškastinio kuro naudojimo šildymo sektoriuje.
- Aiškiai informuoti vartotojus apie tai, kad kietojo iškastinio kuro naudojimas šildymo reikmėms nėra tvarus.
- ES ir nacionaliniu lygmenimis pasiųsti stipresnį kainos signalą, kad būtų atsisakyta kietojo iškastinio kuro (pvz., taikyti anglies dioksido apmokestinimo arba apyvartinių taršos leidimų prekybos priemonės).
- Palaipsniui nutraukti bet kokią viešąją paramą su kietuoju iškastiniu kuru susijusioms investicijoms ir naudojimui.
- Skatinti naudoti švarias technologijas (pvz., anglies dioksido surinkimą ir saugojimą ar naudojimą), kurios galėtų sudaryti sąlygas toliau naudoti kietąjį iškastinį kurą.
- Skatinti anglies dioksido atžvilgiu neutralios elektros energijos gamybą ir galutinės paklausos elektrifikavimą (pvz., energijos gamybą iš atsinaujinančiųjų išteklių, elektrinių šilumos siurblių ir transporto priemonių naudojimą).
- Nežinau / Neturiu nuomonės.

2.5.2. Gamtinės dujos

Ar, jūsų nuomone, gamtinės dujos ir kitos dujos gali padėti sumažinti ES energetikos sistemos priklausomybę nuo iškastinio kuro ir padėti siekti išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo iki 2030 m. tikslo, kad būtų pasiektas ilgalaikis ES tikslas iki 2050 m. neutralizuoti poveikį klimatui?

- Taip, gamtinės dujos gali padėti ES pasiekti 2030 m. tikslus, nes jos yra mažiau tarši alternatyva nei anglis ar nafta šildymo, transporto ir elektros energijos gamybos reikmėms, be to, jos suteikia lankstumo elektros energijos gamybos sistemą pritaikant platesniam atsinaujinančiųjų išteklių naudojimui.
- Gamtinės dujos gali būti naudojamos kaip pereinamojo laikotarpio kuras, tačiau ne vėliau kaip po 2030 m. jos turėtų būti vis labiau keičiamos anglies dioksido neišskiriančiomis alternatyvomis, pavyzdžiui, biodujomis, biometanu, žaliuoju vandeniliu ir sintetinėmis dujomis.
-

Gamtinės dujos yra iškastinis kuras, todėl, jei jos bus naudojamos ir toliau, bus sunkiau pasiekti 2030 m. tikslą ir ilgainiui atsiras susaistymo poveikis; energijos vartojimo efektyvumo ir elektrifikacijos didinimas padės sumažinti gamtinių dujų paklausą.

- Nežinau / Neturiu nuomonės.

2.6. Pastatai

Šiuo metu pastatams tenka 40 proc. suvartojamos galutinės energijos, įskaitant suvartojamą elektros energiją. Eksploatuojant pastatus taip pat išmetama 13 proc. viso ES išmetamo šiltnamio efekto sukeliančių dujų kiekio (34 proc., jei įskaičiuojami netiesioginiai teršalai, susidarantys gaminant elektros energiją ir centralizuotai tiekiant šilumą). Pastatų priklausomybę nuo iškastinio kuro galima sumažinti, o jų energinį naudingumą galima pagerinti taikant įvairius sprendimus.

2.6.1. Gyvenamosios paskirties pastatai. Sprendimai būstų savininkams

Įvertinkite toliau pateiktas su gyvenamaisiais pastatais susijusias galimybes ir nurodykite, kurie būsto poveikio klimatui neutralizavimo sprendimai, jūsų manymu, labiausiai tiktų būstų savininkams.

Įvertis nuo 5 (labai tinka) iki 1 (mažai tinka). Visų galimybių vertinti nebūtina.

	1	2	3	4	5
Dabartinę šildymo ir vėsinimo sistemą pakeisti efektyvesne (pvz., dujinį katilą pakeisti šilumos siurbliu).	☐	☐	☐	☐	☐
Pakeisti seną arba neefektyvią šildymo įrangą, naudojančią bioenergią, kietąjį arba skystąjį iškastinį kurą.	☐	☐	☐	☐	☐
Naudoti atsinaujinančiąją energiją, kuri prieinama vietoje (pvz., biomasę, saulės šiluminę energiją, fotovoltines plokštes, geoterminę energiją) arba tiekama centralizuoto šildymo ir vėsinimo tinklais.	☐	☐	☐	☐	☐
Gerinti pastato atitvarų šilumines savybes užtikrinant geresnę izoliaciją ir langų sandarumą.	☐	☐	☐	☐	☐
Naudoti išmaniąsias technologijas (pvz., pastatų automatizavimo ir kontrolės sistemas, patalpos temperatūros kontrolės įtaisus, išmaniuosius skaitiklius).	☐	☐	☐	☐	☐
Naudoti energijos vartojimo atžvilgiu efektyvesnius prietaisus.	☐	☐	☐	☐	☐

2.6.2. Negyvenamieji pastatai. Sprendimai pastatų savininkams

Įvertinkite toliau nurodytas su negyvenamaisiais pastatais (pvz., biurais, parduotuvėmis, ligoninėmis, mokyklomis) susijusias galimybes ir nurodykite, kurie pastatų poveikio klimatui neutralizavimo sprendimai, jūsų manymu, labiausiai tiktų pastatų savininkams.

Įvertis nuo 5 (labai tiktų) iki 1 (mažai tiktų). Visų galimybių vertinti nebūtina.

	1	2	3	4	5

Naudoti pastatų automatizavimo ir kontrolės sistemas bei išmaniausias statybos technologijas.	☐	☐	☐	☐	☐
Gerinti pastato atitvarų šilumines savybes užtikrinant geresnę izoliaciją ir langų sandarumą	☐	☐	☐	☐	☐
Diegti efektyviau energiją vartojančias šildymo ir vėsinimo sistemas.	☐	☐	☐	☐	☐
Naudoti atsinaujinančiąją energiją, kuri prieinama vietoje (pvz., biomasę, saulės šiluminę energiją, fotovoltines plokštes, geoterminę energiją) arba tiekama centralizuoto šildymo ir vėsinimo tinklais.	☐	☐	☐	☐	☐
Taikyti energijos valdymo sistemas.	☐	☐	☐	☐	☐

2.7. Pramonė

Pramonei tenka 25 proc. suvartojamo galutinės energijos kiekio ir apie 20 proc. viso išmetamo šiltnamio efekta sukeliančių dujų kiekio. Mūsų laukia ypatingas uždavinys - smarkiai sumažinti šiame sektoriuje išmetamą teršalų kiekį ir taip prisidėti prie tikslo iki 2050 m. neutralizuoti poveikį klimatui, taip pat pasiekti nulinės taršos tikslą. Todėl iki 2030 m. reikės išbandyti ir plačiu mastu diegti technologijas, atsižvelgiant į investicijų ciklus pramonės sektoriuje.

Įvertinkite toliau pateikiamoje lentelėje išvardytas galimybes, t. y. nurodykite technologijų ir kitų sprendimų svarbą mažinant pramonės įrenginių išmetamą šiltnamio efekta sukeliančių dujų kiekį iki 2030 m.

Įvertis nuo 5 (labai svarbu) iki 1 (mažai svarbu). Visų galimybių vertinti nebūtina.

	1	2	3	4	5
Didesnis pramoninių procesų energijos vartojimo efektyvumas	☐	☐	☐	☐	☐
Pramoninių procesų elektrifikavimas	☐	☐	☐	☐	☐
Vandenilio naudojimas pramonės reikmėms, pvz., kaip kuro, pradinės žaliavos ar reduktoriaus	☐	☐	☐	☐	☐
Elektrosintetinių degalų naudojimas pramonės reikmėms	☐	☐	☐	☐	☐
Tvarios biomasės kaip žaliavos naudojimas (pvz., chemijos pramonėje)	☐	☐	☐	☐	☐
Tvarios biomasės kaip kuro naudojimas	☐	☐	☐	☐	☐
Anglies dioksido surinkimo ir saugojimo technologijų naudojimas arba anglies dioksido surinkimas ir naudojimas	☐	☐	☐	☐	☐
Žiediškesnės ekonomikos, kurioje daugiau produktų ir medžiagų būtų pakartotinai naudojami ir perdirbami, kūrimas, naujų verslo koncepcijų kūrimas	☐	☐	☐	☐	☐

Taršių produktų pakeitimas alternatyviais produktais, pagamintais neišmetant šiltnamio efektą sukeliančių dujų arba išmetant mažesni jų kieki

☐	☐	☐	☐	☐
-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

2.8. Judumas. Kelių transportas

Komisija taip pat pradėjo susijusias viešas konsultacijas dėl darnaus ir išmanaus judumo strategijos.

Kelių transporto sektoriuje išmetamas ŠESD kiekis sudaro apie 70 proc. ES transporto sektoriuje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ir apie 20 proc. viso ES išmetamo teršalų kiekio. Todėl jam tenka svarbus vaidmuo pereinant prie neutralizuoto poveikio klimatui ekonomikos ir didinant išmetamo ŠESD kiekio mažinimo iki 2030 m. užmojų. ES jau taiko įvairias politikos priemones, pavyzdžiui, minimalius degalų mokesčius, be to, ji yra nustatčiusi tikslus iki 2025 ir 2030 m. sumažinti naujų automobilių, furgonų ir sunkvežimių išmetamo CO₂ kiekį.

Žinodami klimato ir aplinkos apsaugos srities iššūkius, įvertinkite ES veiksmų svarbą toliau nurodytose srityse.

Įvertis nuo 5 (labai svarbu) iki 1 (mažai svarbu). Visų galimybių vertinti nebūtina.

	1	2	3	4	5
Didinti darnesnių transporto rūšių dalį (pvz., remiant daugiarūšį transportą ir aktyvų judumą, pvz., vaikščiojimą pėsčiomis ir važiavimą dviračiu).	☐	☐	☐	☐	☐
Didinti visos transporto sistemos veiksmingumą (pvz., tobulinant eismo valdymo sistemas).	☐	☐	☐	☐	☐
Pasiekti, kad būtų naudojama daugiau netaršių transporto priemonių, pvz., elektra ir vandeniliu varomų transporto priemonių (pvz., nustatyti išmetamųjų teršalų normas), naudojimą ir užtikrinti veiksmingą jų integravimą į energijos tinklą.	☐	☐	☐	☐	☐
Pasiekti, kad būtų naudojama daugiau tvarių alternatyviųjų degalų (pvz., plėtojant įkrovimo ir (arba) degalų papildymo infrastruktūrą, nustatant biodegalų įmaišymo įpareigojimus).	☐	☐	☐	☐	☐
Skatinti vartotojus rinktis tai, kas tvaru, ir mažataršį judumą (pvz., dažniau taikyti principus „teršėjas moka“ ir „naudotojas moka“, geriau informuoti vartotojus apie anglies pėdsaką).	☐	☐	☐	☐	☐
Didinti investicijas į darniojo transporto infrastruktūrą ir sprendimus (pvz., greitųjų traukinių, vidaus vandens kelių, įkrovimo ir degalų papildymo infrastruktūrą).	☐	☐	☐	☐	☐
Skatinti transporto sektoriuje diegti novatoriškus skaitmeninius sprendimus.	☐	☐	☐	☐	☐

Kokios, jūsų nuomone, yra pagrindinės netaršių transporto priemonių patekimo į rinką kliūtys?

Galima pasirinkti kelis atsakymo variantus.

- Mažataršių ir netaršių transporto priemonių pirkimo kaina
- Įkrovimo ir degalų papildymo infrastruktūros prieinamumas
- Transporto priemonių modelių pasiūla
- Nepakankami ridos pajėgumai
- Mažataršėms ir netaršioms transporto priemonėms taikoma apmokestinimo tvarka
- Kita

2.9. Žemės ūkis, miškininkystė ir žemės naudojimas

Žemės naudojimas gali prisidėti prie išmetamo ŠESD kiekio mažinimo: daug anglies dioksido išskiriantį kurą ir iškastinį kurą galima pakeisti biomasė ir padidinti dirvožemio anglies forma ir biomasėje absorbuojamą CO₂ kiekį. Kita vertus, šiltnamio efektą sukeliančios dujos į aplinką patenka ir dėl pačios žemės ūkio veiklos, o dėl miškų kirtimo ir žemės ūkio veiklos į aplinką išsiskiria miškuose ir dirvožemyje susikaupęs CO₂

Kurie iš toliau nurodytų sprendimų, jūsų manymu, veiksmingiausiai sumažintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą ir padėtų absorbuoti didesnę CO₂ kiekį žemės naudojimo sektoriuose?

Galima pasirinkti kelis atsakymo variantus.

- Miško įveisimas siekiant padidinti miško dangą Europoje
- Tvari miškotvarka, miškų atkūrimas ir išsaugojimas siekiant užtikrinti, kad esami miškai absorbuotų daugiau CO₂
- Miškų kaip bioekonomikos medžiagų šaltinio puoselėjimas, kartu taikant tvarios miškotvarkos praktiką
- Žemės ūkio praktikos tobulinimas, kad žemės ūkio paskirties dirvožemyje būtų galima sukaupti daugiau CO₂ ir vykdyti mažiau veiklos, dėl kurios išsiskiria dirvožemyje sukauptas anglies dioksidas
- Agrarinės miškininkystės ir agroekologinės praktikos skatinimas
- Žemės ūkis / akvakultūra kaip biomasės šaltinis bioenergijai ir biokurui gaminti *naudojant maistines kultūras*
- Žemės ūkis / akvakultūra kaip biomasės šaltinis bioenergijai ir biokurui gaminti *naudojant žemės ūkio atliekas*
- Žemės ūkis / akvakultūra kaip biomasės šaltinis bioenergijai ir biokurui gaminti *naudojant medienos biomasę, pvz., daugiamečius, sumedėjusius ir žolinius augalus, trumpos rotacijos želdinius*
- Žemės ūkis / akvakultūra kaip biomasės šaltinis bioenergijai ir biokurui gaminti *auginant dumblius*
- Organinių dirvožemių, šlapynių ir durpynų išsaugojimas ir atkūrimas
- Pievų išsaugojimas ir atkūrimas

- Auginant gyvulius susidarančių išmetamųjų dujų kiekio mažinimas
- Dėl trąšų naudojimo žemės ūkyje susidarančių išmetamųjų dujų kiekio mažinimas, be kita ko, naudojant mažiau trąšų
- Dėl žemės dirbimo metodų žemės ūkyje susidarančių išmetamųjų dujų kiekio mažinimas
- Maisto ir pašarų gamybos perkėlimas iš žemės į tvarią akvakultūrą

I DALIS

3. Palankios sąlygos ir kita politika

3.1. Vartotojų pasirinkimas

Vartotojų pasirinkimas ir elgsenos pokyčiai gali turėti didelį poveikį mūsų išmetamam šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui. Kokie galimi pokyčiai, jūsų nuomone, labiausiai padėtų sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį?

Galima pasirinkti kelis atsakymo variantus.

- Rečiau naudotis automobiliais. Vaikščioti pėsčiomis, važiuoti dviračiu ir dažniau naudotis viešuoju transportu.
- Mažiau keliauti lėktuvais arba vietoj jų rinktis mažiau taršiais alternatyvas, pvz., keliones traukiniu arba vaizdo konferencijas.
- Sveikiau maitintis ir vartoti mažiau maisto produktų, kuriuos gaminant į aplinką išsiskiria daug anglies dioksido.
- Vengti perteklinio vartojimo, t. y. mažinti prietaisų, drabužių ir kitų gaminių paklausą.
- Pereiti prie verslo modelių, pagal kuriuos produktas teikiamas kaip paslauga (pvz., įsigyti produktus ne nuosavybės teise, o išperkamosios nuomos būdu), arba prie kitų žiedinių verslo modelių (pvz., dalijimosi).
- Pertvarkyti statybos sektorių taip, kad energija ir medžiagos jame būtų naudojamos efektyviau.
- Mažinti atliekų kiekį ir daugiau jų perdirbti.

3.2. Teisinga pertvarka ir užimtumas

Plataus užmojo tikslas iki 2030 m. sumažinti ES išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį bus tikras persitvarkymo iššūkis visai ekonomikai ir piliečiams. Labai svarbu, kad šiomis pertvarkos išlaidomis būtų dalijamasi. Jei kai kurių visuomenės grupių išlaidos būtų neproporcingos, turėtų būti siūlomos tų išlaidų mažinimo priemonės. Analogiškai naudos turėtų gauti visos visuomenės grupės.

Kokių rūšių veiksmus ES turėtų remti klimato politikos finansavimo priemonėmis (pvz., skirstydama ES ATLPS modernizavimo fondo lėšas), kad būtų skatinama teisinga ir socialiai subalansuota pertvarka?

Galima pasirinkti kelis atsakymo variantus.

Ekonomikos įvairinimas ir modernizavimas atsisakant iškastinio kuro naudojimo

- Energetikos sistemos modernizavimas, daugiausia dėmesio skiriant energijos vartojimo efektyvumui ir atsinaujinančiosios energijos naudojimui
- Darbuotojų perkvalifikavimas sektoriuose, kuriuose išmetama daug šiltnamio efektą sukeliančių dujų, arba sektoriuose, kuriuose gaminant prekes išmetama daug šiltnamio efektą sukeliančių dujų
- Socialinė ir gerovės politika, pavyzdžiui, energijos nepritekliaus mažinimo politika ir pagalba prisitaikant prie darbo rinkos pokyčių
- Kita

3.3. Mokesčiai ir anglies dioksido apmokestinimas pajamų panaudojimas

Anglies dioksido apmokestinimas (kartu didinant energijos kainą) taip pat suteikia galimybę prasmingai panaudoti pajamas. Kuris lėšų, gautų taikant anglies dioksido apmokestinimo priemonę, panaudojimo būdas iš toliau nurodytųjų, jūsų nuomone, būtų naudingiausias?

Galima pasirinkti kelis atsakymo variantus.

- Perinvestuoti įplaukas mažinant darbo mokesčius (t. y. reformuoti mokesčių sistemas, kad jos būtų palankesnės užimtumui).
- Įplaukas naudoti mažas pajamas gaunančių namų ūkių ar kitų pažeidžiamų grupių išlaidoms kompensuoti.
- Naudoti įplaukas mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams remti pereinamuoju laikotarpiu (pvz., skirti tikslines subsidijas būsto apšiltinimo, energijos vartojimo efektyvumo didinimo arba mažataršio judumo skatinimo reikmėms).
- Naudoti įplaukas ekologiškų technologijų diegimui, mažataršio judumo infrastruktūros diegimui ir kt. finansuoti.
- Naudoti įplaukas teisingos pertvarkos procesui pažeidžiamuose regionuose remti.

3.4. Moksliniai tyrimai, inovacijos ir diegimas

Kurioms sritims, jūsų nuomone, valstybinis mokslinių tyrimų finansavimas būtų reikalingiausias, kad iki 2030 m. būtų pasiektas dar svaresnis išmetamo šiltnamio efektą sukuriančių dujų kiekio sumažėjimas ir iki 2050 m. ES poveikis klimatui būtų neutralizuotas? Pasirinkite ne daugiau kaip penkis variantus.

Galima pasirinkti kelis atsakymo variantus.

- Klimato mokslas
- Vandens ekonomika ir kuro elementai
- Sintetiniai degalai
- Žiedinė, anglies dioksido neišskirianti pramonė
- Anglies dioksido surinkimo, naudojimo ir saugojimo technologijos
- Energijos vartojimo efektyvumas
- Atsinaujinančioji energija
- Energijos kaupimas
- Darnus ir išmanus judumas
- Išmanieji ir darnieji pastatai

- Bioekonomika, žemės ūkis ir miškininkystė, gamtos procesais pagrįsti sprendimai sausumoje ir jūroje
- Technologijų integracija, infrastruktūra ir skaitmeninimas
- Socialiniai ir ekonominiai bei elgsenos moksliniai tyrimai ir inovacijos

I DALIS

4. Papildoma informacija

Ar yra kitų svarbių nepaminėtų aspektų, kuriuos norėtumėte pakomentuoti?

Maksimalus ženklų skaičius – 1000

Jei reikia, įkelkite bet kokią papildomą medžiagą, pavyzdžiui, glaustus pozicijos dokumentus arba politikos informacinius pranešimus, kuriais išreiškiama jūsų arba jūsų organizacijos pozicija arba nuomonė.

Rinkmena turi būti ne didesnė kaip 1 MB.

Leidžiamos tik pdf,txt,doc,docx,odt,rtf tipo rinkmenos

II DALIS (ekspertams)

Atkreipkite dėmesį į tai, kad neprivalote atsakyti į abi klausimyno dalis - galite pasirinkti užpildyti tik vieną iš dviejų dalių. Be to, nebūtina atsakyti į visus klausimyno klausimus.

Antroje klausimyno dalyje pateikti klausimai yra labiau susiję su politika: jais bandoma išsiaiškinti, kaip patobulinti esamos klimato ir energetikos politikos elementus bei kaip geriau formuoti galimas papildomas politikos priemones, kad iki 2030 m. būtų galima dar labiau sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį.

II DALIS (ekspertams)

5. Klimato ir energetikos politikos elementai

Pagrindiniai su klimatu susiję teisės aktai, kurių užmojis turi būti padidintas, yra šie:

- *Direktyva dėl apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ES ATLPS), kuria reglamentuojami dideli sutelktosios taršos šaltiniai ir aviacija,*
- *Pastangų pasidalijimo reglamentas (PPR), pagal kurį valstybėms narėms nustatomi šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo mažinimo tikslai kituose ekonomikos sektoriuose, pvz., transporto, pastatų, smulkiosios pramonės, žemės ūkio ir atliekų,*
- *Žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės reglamentas (LULUCF), kuriuo reglamentuojamas ŠESD išmetimas iš gamtinio anglies dioksido absorbento (anglies sancaupų turinčio dirvožemio ir biomasės) ir šalinimas tuo absorbentu Europos Sąjungoje ir*
- *automobilių ir furgonų išmetamo CO₂ išmetimo normos.*

Pagrindiniai energetikos teisės aktai, kurių užmoji galima padidinti, yra Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyva ir Energijos vartojimo efektyvumo direktyva.

Kad iki 2030 m. būtų galima dar labiau sumažinti išmetamą ŠESD kiekį, taip pat reikėtų parengti šiam tikslui pasiekti tinkamą sistemą ir nuoseklią politiką kitose srityse, pavyzdžiui, judumo, žemės ūkio, energijos apmokestinimo ir kt.

5.1. Įvairių klimato politikos priemonių vaidmuo

Galiojančiuose klimato srities teisės aktuose numatyta, kad sektoriuose, kuriems taikoma ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, iki 2030 m. išmetamųjų teršalų kiekis bus sumažintas 43 proc., palyginti su 2005 m. Sektoriams, kuriems taikomas Pastangų pasidalijimo reglamentas, nustatytas tikslas iki 2030 m. bendrą išmetamo ŠESD kiekį sumažinti 30 proc., palyginti su 2005 m. Kiek tai susiję su žemės kaip absorbento naudojimu pagal Žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės reglamentą, tikslas yra užtikrinti, kad ES absorbentas iki 2030 m. būtų naudojamas bent taip pat veiksmingai, kaip suplanuota pagal dabartinę žemės naudojimo praktiką.

Kurio iš šių trijų pagrindinių klimato srities teisės aktų užmojis turėtų būti gerokai padidintas, kad ES išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį iki 2030 m. galėtų sumažinti 50-55 proc., palyginti su 1990 m.? Įvertinkite toliau pateikiamoje lentelėje nurodytas teises priemones.

Įvertis nuo 5 (reikia gerokai padidinti užmojus) iki 1 (nesvarbu; šio teisės akto užmojų klimato srityje nereikia didinti).

	1	2	3	4	5
ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema	☐	☐	☐	☐	☐
Pastangų pasidalijimo reglamentas	☐	☐	☐	☐	☐
Žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės reglamentas	☐	☐	☐	☐	☐

5.2. ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ES ATLPS)

Pagal galiojančią 2021-2030 m. teisinę sistemą numatoma, kad 2021-2030 m. laikotarpiu išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kurioms taikoma ES ATLPS, kiekis kasmet mažės po 2,2 proc. Tačiau, norint pasiekti daugiau, šį mažėjimą gali reikėti paspartinti arba gali būti numatytos kitos priemonės, darančios poveikį anglies dioksido kainai.

ES ATLPS užmoji galima padidinti įvairiomis politikos priemonėmis. Kaip būtų galima geriausiai padidinti ES ATLPS užmojus siekiant veiksmingai prisidėti prie išmetamųjų teršalų kiekio sumažinimo 50-55 proc. iki 2030 m.?

Galima pasirinkti kelis atsakymo variantus.

- Padidinti linijinį mažinimo koeficientą ir taip greičiau sumažinti kiekvienais metais prieinamų leidimų skaičių.
- Padidinti linijinį mažinimo koeficientą ir sumažinti pradinį apyvartinių taršos leidimų kiekį, nuo kurio skaičiuojamas linijinis mažinimo koeficientas (t. y. sumažinti bendrą apyvartinių taršos leidimų skaičių).
- Nustatyti apmokestinimo politiką (pvz., minimalią kainos ribą).
- Panaikinti nemokamus apyvartinius taršos leidimus arba sumažinti jų dalį.
- Sugriežtinti rinkos stabilumo rezervo taisykles (pvz., pakoreguoti jį perkeliamų apyvartinių taršos leidimų skaičių), tačiau išmetamo ŠESD kiekio mažinimo užmoji padidinti daugiausia naudoti kitų kryptų politikos priemones.

5.2.1. Anglies dioksido nutekėjimo rizikos daug energijos suvartojančiuose pramonės sektoriuose mažinimas

Padidinus klimato srities užmoji sumažės bendras ATLPS esančių apyvartinių taršos leidimų skaičius (viršutinė riba), todėl mažiau jų galės būti parduodama aukcionuose ir išdalijama nemokamai. Nors standartinis apyvartinių taršos leidimų paskirstymo metodas yra pardavimas aukcionuose, nemokamais apyvartiniais taršos leidimais siekiama mažinti anglies dioksido nutekėjimo riziką daug energijos suvartojančiuose sektoriuose, kuriems taikoma ES ATLPS. Jei, ES didinant savo užmojus klimato srityje, kitose pasaulio šalyse išliks klimato srities užmoji atotrūkis, Komisija Europos žaliojo kurso komunikate įsipareigojo pasiūlyti tam tikriems sektoriams skirtą pasienio anglies dioksido mokesčio mechanizmą, kad būtų sumažinta anglies dioksido nutekėjimo rizika. Ši priemonė bus parengta taip, kad atitiktų Pasaulio prekybos organizacijos taisykles ir kitus ES tarptautinius įsipareigojimus.

Jei tikslai būtų padidinti taip, kad atitiktų bendrą visos ekonomikos užmoji iki 2030 m. išmetamą ŠESD kiekį sumažinti 50-55 proc., palyginti su 1990 m., ir jei anglies dioksido nutekėjimo problema toliau būtų sprendžiama pramonės sektoriams suteikiant nemokamų apyvartinių taršos leidimų, ar reikėtų keisti nemokamų apyvartinių taršos leidimų procentinę dalį?

- Visų ATL sistemoje esančių apyvartinių taršos leidimų procentinė dalis, nemokamai skiriama pramonės sektoriams, galėtų būti didinama.
- Visų ATL sistemoje esančių apyvartinių taršos leidimų procentinė dalis, nemokamai skiriama pramonės sektoriams, turėtų išlikti nepakitusi.

- Visų ATL sistemoje esančių apyvartinių taršos leidimų procentinė dalis, nemokamai skiriama pramonės sektoriams, turėtų būti mažinama.
- Nežinau / Neturiu nuomonės.

5.3. ES prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemos taikymas kelių transporto ir pastatų sektoriams

5.3.1. Anglies dioksido apmokestinimo vaidmuo

Koks vaidmuo, jūsų nuomone, tenka anglies dioksido apmokestinimui siekiant sumažinti ŠESD kiekį pastatų ir kelių transporto sektoriuose?

- Jis turėtų papildyti kitas konkrečioms sektoriams skirtas politikos kryptis, įskaitant jau taikomus mokesčius, muitus ir rinkliavas.
- Jis turėtų pakeisti kitas konkrečioms sektoriams skirtas priemones.
- Netinka ir (arba) yra neįmanomas; išmetamam ŠESD kiekiui mažinti turėtų būti taikomos kitos priemonės.
- Nežinau / Neturiu nuomonės.

5.3.2. Kaip įdiegti anglies dioksido apmokestinimą

Jei ES imtųsi taikyti anglies dioksido apmokestinimą pastatų arba kelių transporto sektoriuose, kuriai galimybei teiktumėte pirmenybę?

- Pasiūlyti tiems sektoriams taikyti CO₂ mokestį.
- Įtraukti šiuos sektorius į apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą ir taikyti aukcionų sistemą.
- Nežinau / Neturiu nuomonės.

5.3.3. Sąsaja su Pastangų pasidalijimo reglamentu

Jei ES ATLPS būtų pradėta taikyti su energija susijusiems kelių transporto ir pastatų sektorių išmetamiesiems teršalams, ar kiti su energija susiję išmetamieji teršalai, kuriems taikomas Pastangų pasidalijimo reglamentas, taip pat turėtų būti perkelti į ES ATLPS?

- Taip
- Ne
- Nežinau / Neturiu nuomonės

Jei taip, kuriems iš šiuose sektoriuose išmetamų teršalų?

- Mažų pramoninių įrenginių išmetami su energija susiję teršalai
- Komunalinių atliekų deginimo įrenginių išmetami su energija susiję teršalai
- Kituose sektoriuose (pvz., žemės ūkio ir kt.) išmetami su energija susiję teršalai

5.3.4. Pastatų ir kelių transporto sektoriuose išmetamo anglies dioksido apmokestinimo tvarkos suderinimas

Koks, jūsų manymu, yra priimtinausias anglies dioksido apmokestinimo **pastatų** sektoriuje ir sektoriuose, kuriems dabar taikoma ES ATLPS, tvarkos suderinimo lygis?

- Visų valstybių narių pastatų sektoriuje reikėtų nedelsiant taikyti vienodas anglies dioksido kainas, įtraukiant pastatų sektorių į ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą.
- Anglies dioksidas pastatų sektoriuje turėtų būti apmokestinamas visoje ES, tačiau anglies dioksido kaina pastatų sektoriuje galėtų skirtis nuo anglies dioksido kainos sektoriuose, kuriems dabar taikoma ES ATLPS.
- Anglies dioksidas pastatų sektoriuje turėtų būti apmokestinamas, tačiau valstybėms narėms turėtų būti palikta galimybė nustatyti nacionalines anglies dioksido kainas pastatų sektoriuje.
- Anglies dioksido kainos taikyti ES lygmeniu nedera, nes jau yra įvairių nacionalinių priemonių (mokesčių, rinkliavų ir t. t.).

Koks, jūsų manymu, yra priimtinausias anglies dioksido apmokestinimo **kelių transporto sektoriuje** ir sektoriuose, kuriems dabar taikoma ES ATLPS, tvarkos suderinimo lygis?

- Visų valstybių narių kelių transporto sektoriuje reikėtų nedelsiant taikyti vienodas anglies dioksido kainas, įtraukiant pastatų sektorių į ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą.
- Anglies dioksidas kelių transporto sektoriuje turėtų būti apmokestinamas visoje ES, tačiau anglies dioksido kaina kelių transporto sektoriuje galėtų skirtis nuo anglies dioksido kainos sektoriuose, kuriems dabar taikoma ES ATLPS.
- Anglies dioksidas kelių transporto sektoriuje turėtų būti apmokestinamas, tačiau valstybėms narėms turėtų būti palikta galimybė nustatyti nacionalines anglies dioksido kainas transporto sektoriuje.
- Anglies dioksido kainos taikyti ES lygmeniu nedera, nes jau yra įvairių nacionalinių priemonių (mokesčių, rinkliavų ir t. t.).

5.3.5. Su ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos išplėtimu susijusios galimybės

Kokias matote **galimybes**, susijusias su ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos išplėtimu įtraukiant, pvz., pastatų ir transporto sektorius? Įvertinkite toliau pateiktas galimybes pagal svarbą.

Įvertis nuo 5 (labai svarbu) iki 1 (mažai svarbu). Visų galimybių vertinti nebūtina.

	1	2	3	4	5
Padidės ekonominis efektyvumas.	☐	☐	☐	☐	☐
Pastatų renovacija ir elektrifikacija bus finansiškai patrauklesnės.	☐	☐	☐	☐	☐
Elektra varomoms transporto priemonėms ir iškastiniu kuru varomoms transporto priemonėms bus taikomos tokios pačios su anglies dioksido kaina susijusios paskatos.	☐	☐	☐	☐	☐
Atsiras papildomų pajamų, kurias bus galima panaudoti pertvarkai palengvinti ir mažesnes pajamas gaunančių namų ūkių išlaidoms kompensuoti.	☐	☐	☐	☐	☐

Tai padės ES pasiekti savo klimato ir aplinkos apsaugos tikslus.

☐	☐	☐	☐	☐
-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

5.3.6. Su ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos išplėtimu susiję iššūkiai

Kokius matote **iššūkius**, susijusius su ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos išplėtimu įtraukiant, pvz., pastatų ir transporto sektorius? Įvertinkite toliau nurodytus iššūkius pagal svarbą.

Įvertis nuo 5 (labai svarbus) iki 1 (mažai svarbus). Visų galimybių vertinti nebūtina.

	1	2	3	4	5
Pakankamai stiprus anglies dioksido kainos signalas, kuris paskatintų pastatų ir kelių transporto sektoriaus dalyvius mažinti išmetamų teršalų kieki	☐	☐	☐	☐	☐
Atsirandantis poveikis ES ATLPS anglies dioksido kainai	☐	☐	☐	☐	☐
Administracinis sudėtingumas ir patikimos stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo sistemos įgyvendinimas	☐	☐	☐	☐	☐
Dubliavimasis su esamomis apmokestinimo priemonėmis (visų pirma mokesčių) šiuose sektoriuose	☐	☐	☐	☐	☐
Socialinis priimtumas, atsižvelgiant į tai, kad pertvarka turi būti teisinga	☐	☐	☐	☐	☐
Politinis pritarimas anglies dioksido kainos įvedimui šiuose sektoriuose	☐	☐	☐	☐	☐

5.3.7. Kaip įdiegti anglies dioksido apmokestinimą jūrų transporto sektoriuje

Jei ES jūrų transporto sektoriuje nustatytų anglies dioksido kainą, ji turėtų tai padaryti šiomis priemonėmis:

- pasiūlyti šiam sektoriui taikyti kuro mokestį, taip užtikrindama tikrumą dėl anglies dioksido apmokestinimo teikiamų paskatų, bet ne dėl poveikio aplinkai;
- įtraukti šį sektorių į ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą ir taikyti aukcionų sistemą, taip užtikrindama tikrumą dėl bendro išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo rezultato visuose sektoriuose, įtrauktuose į ES ATLPS;
- nežinau / neturiu nuomonės.

5.3.8. ES ATLPS ir jūrų transporto sektorius. Pagrindiniai aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti

Kokie yra svarbiausi aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti įtraukiant jūrų transportą į ES ATLPS taikymo sritį?

Galima pasirinkti kelis atsakymo variantus.

- Įtrauktini ŠESD išmetalai (uostuose išmetami teršalai, ES viduje / už jos ribų išmetami teršalai)
- Išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo priemonių, grindžiamų technologiškai neutraliu ir lanksčiu požiūriu, ekonominis efektyvumas
-

Pajamų, kurios būtų skiriamos taršos mažinimo jūrų sektoriuje investicijoms, generavimas

- Vengimo / slėpimo rizika
- ES jūrų transporto sektoriaus konkurencingumas
- Įvykdomumas (pvz., laivybos bendrovėms tenkanti administracinė našta)
- Sąlygų ateityje taikyti išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo priemonės pasaulio mastu sudarymas

5.4. Pastangų pasidalijimo reglamento vaidmuo

Kuris iš šių teiginių geriausiai atspindi jūsų nuomonę apie tai, kaip Pastangų pasidalijimo reglamentas ir atitinkami nacionaliniai išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslai turėtų atspindėti didesnį 2030 m. klimato srities užmojį?

Galima pasirinkti kelis atsakymo variantus.

- Bendras Pastangų pasidalijimo reglamento užmojis turėtų būti grindžiamas tuo, kad pastangų pasidalijimo sektoriai turi ekonomiškai efektyviai prisidėti prie bendro išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo, palyginti su sektoriais, kuriems taikoma ES ATLPS, ir žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės sektoriais.
- Papildomas pastangų pasidalijimo sektorių indėlis turėtų būti mažesnis nei papildomas ATLPS sektorių įnašas.
- Reglamente nustatyti nacionaliniai tikslai neturi visiškai atspindėti didesnio ES 2030 m. klimato srities užmojo pastangų pasidalijimo sektoriuose, nes papildomas išmetamųjų teršalų kiekis iš dalies gali būti sumažintas, pvz., nevalstybinių subjektų veiksmais arba vykdant tokiam taršos mažinimui palankią politiką.
- CO₂ išmetalams pastangų pasidalijimo sektoriuose (pvz., pastatų ir transporto), kiek įmanoma, turėtų būti taikoma ES ATLPS, bet ne Pastangų pasidalijimo reglamente nustatyti nacionaliniai tikslai.
- CO₂ išmetalams pastangų pasidalijimo sektoriuose (pvz., pastatų ir transporto), kiek įmanoma, turėtų būti taikoma ES ATLPS ir kartu jiems turėtų būti toliau taikomi Pastangų pasidalijimo reglamente nustatyti nacionaliniai išmetamųjų teršalų mažinimo tikslai, kad valstybės narės ir toliau būtų skatinamos įgyvendinti papildomą išmetamųjų teršalų mažinimo politiką.
- Nežinau / Neturiu nuomonės.

Jei Pastangų pasidalijimo reglamente nustatyti nacionaliniai išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslai būtų padidinti, ar reikėtų pakoreguoti ir kitus reglamento elementus?

Galima pasirinkti kelis atsakymo variantus.

- Ne, dabartinis reglamentas atitinka paskirtį.
- Labiau atsižvelgti į ekonominį efektyvumą taikant nacionalinių tikslų didinimo metodiką.
- Pakoreguoti lankstumo priemones, susijusias su pasiskolinimu, rezervavimu ir perleidimu, ribas.
- Suteikti daugiau galimybių naudoti LULUCF kreditus.
- Padidinti arba išplėsti su ES ATLPS susijusias lanksčias galimybes.

Nežinau / Neturiu nuomonės.

5.5. Reglamento dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės (LULUCF) vaidmuo

Kaip LULUCF sektorius galėtų dar labiau padėti siekti aukštesnių klimato srities tikslų iki 2030 m. ir iki 2050 m. neutralizuoti poveikį klimatui? Įvertinkite toliau išvardytas galimybes.

Įvertis nuo 5 (labai svarbu) iki 1 (mažai svarbu). Visų galimybių vertinti nebūtina.

	1	2	3	4	5
Sugriežtinti LULUCF apskaitos taisykles, kad reikėtų daugiau pastangų LULUCF kreditams gauti.	☐	☐	☐	☐	☐
Visam LULUCF sektoriui padidinti absorbuojamo teršalų kiekio normas.	☐	☐	☐	☐	☐
Numatyti, kad būtų galima dar lanksčiau naudoti LULUCF kreditus siekiant klimato tikslų (pvz., suteikti daugiau galimybių lanksčiomis sąlygomis prekiauti LULUCF sektoriuje, suteikti lankstesnių galimybių, susijusių su Pastangų pasidalijimo reglamentu, įskaitant galimybę kompensuoti žemės ūkio sektoriuje išmetamą teršalų kiekį).	☐	☐	☐	☐	☐
Parengti ES metodiką, pagal kurią ūkininkai ir miškininkai už įvairią anglies dioksido šalinimo veiklą miškininkystės ir žemės ūkio sektoriuose (įskaitant miško įveisimą, šlapžemių apsaugą ir atkūrimą, anglies dioksido kiekio dirvožemyje didinimą arba anglies dioksido kaupimą ilgalaikio naudojimo medienos produktuose) galėtų gauti sertifikuotų anglies dioksido šalinimo kreditų.	☐	☐	☐	☐	☐
Nežinau / Neturiu nuomonės.	☐	☐	☐	☐	☐

5.6. Energetikos politikos vaidmuo

Europos žaliojo kurso komunikate aiškiai nurodyta, kad, padidinus klimato srities užmojus, Komisija iki 2021 m. birželio mėn. turėtų peržiūrėti ir pasiūlyti persvarstyti atitinkamus teisės aktus.

Kurios, jūsų manymu, energetikos srities teisinės priemonės turėtų būti peržiūretos, kad padėtų siekti aukštesnių 2030 m. klimato srities tikslų?

Galima pasirinkti kelis atsakymo variantus.

- Energijos vartojimo efektyvumo direktyva
- Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyva
- Reglamentas dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo
- Energijos vidaus rinkos teisės aktai
- Kita
- Persvarstyti nereikia

5.6.1. Atsinaujinančiosios energijos politika

Jei su atsinaujinančiąja energija susijęs tikslas būtų padidintas (iki daugiau kaip 32 proc.), įvertinkite toliau išvardytus veiksmus / priemones, kurias būtų galima svarstyti:

Įvertis nuo 5 (labai svarbu) iki 1 (mažai svarbu). Visų galimybių vertinti nebūtina.

	1	2	3	4	5
Griežčiau užtikrinti galiojančių teisės aktų vykdymą.	☐	☐	☐	☐	☐
Skirti papildomą techninę ir finansinę galiojančių teisės aktų įgyvendinimo paramą.	☐	☐	☐	☐	☐
Taikyti papildomas priemones, kuriomis būtų skatinama laikytis labiau europinio požiūrio į atsinaujinančiosios energijos gamybą (pvz., vykdyti tarpvalstybinius elektros energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių projektus).	☐	☐	☐	☐	☐
Taikyti papildomas priemones decentralizuotai atsinaujinančiosios energijos gamybai didinti (pvz., pasigamintos energijos vartojimą, energetikos bendruomenes).	☐	☐	☐	☐	☐
Taikyti papildomas priemones elektros energijos gamybai iš atsinaujinančiųjų išteklių didinti, įskaitant būtinos infrastruktūros plėtrą.	☐	☐	☐	☐	☐
Taikyti papildomas priemones, kad šildymo ir vėsinimo reikmėms būtų daugiau naudojama atsinaujinančiųjų išteklių (pastatų ir pramonės sektoriuose).	☐	☐	☐	☐	☐
Taikyti papildomas priemones, kad pramonės sektoriuose būtų vartojama daugiau atsinaujinančiosios energijos.	☐	☐	☐	☐	☐
Taikyti papildomas priemones, kad pastatų sektoriuje būtų vartojama daugiau atsinaujinančiosios energijos.	☐	☐	☐	☐	☐
Taikyti papildomas priemones, kad transporto sektoriuje būtų vartojama daugiau atsinaujinančiosios energijos.	☐	☐	☐	☐	☐
Taikyti papildomas priemones siekiant užtikrinti, kad biomasės naudojimas išliktų tvarus.	☐	☐	☐	☐	☐
Taikyti papildomas priemones, kad būtų remiamos su atsinaujinančiosios energijos gamyba susijusios inovacijos.	☐	☐	☐	☐	☐

5.6.2. Energijos vartojimo efektyvumo politika

Jei su energijos vartojimo efektyvumu susijęs tikslas būtų padidintas (iki daugiau kaip 32,5 proc.), įvertinkite toliau išvardytus veiksmus / priemones, kurias būtų galima svarstyti.

Įvertis nuo 5 (labai svarbu) iki 1 (mažai svarbu). Visų galimybių vertinti nebūtina.

	1	2	3	4	5
Griežčiau užtikrinti galiojančių teisės aktų vykdymą.	☐	☐	☐	☐	☐

Skirti papildomą techninę ir finansinę galiojančių teisės aktų įgyvendinimo paramą.	☐	☐	☐	☐	☐
Priimant atitinkamus teisėkūros, investavimo ir planavimo sprendimus privaloma tvarka laikytis principo „svarbiausia - energijos vartojimo efektyvumas“.	☐	☐	☐	☐	☐
Taikyti griežtesnius gaminių energinio naudingumo standartus.	☐	☐	☐	☐	☐
Taikyti griežtesnius pastatų energinio naudingumo reikalavimus.	☐	☐	☐	☐	☐
Taikyti griežtesnius energinio naudingumo reikalavimus pramoniniams procesams (pvz., integruoti procesus, pakartotinai naudoti atliekinę šilumą).	☐	☐	☐	☐	☐
Transporto priemonėms taikyti griežtesnius energijos vartojimo efektyvumo reikalavimus.	☐	☐	☐	☐	☐
Nustatyti naujus reikalavimus žemės ūkio sektoriui ir skatinti žemės ūkio mašinų elektrifikavimą.	☐	☐	☐	☐	☐
Nustatyti IRT sektoriaus standartus, kad būtų skatinamas energijos vartojimo efektyvumas ir atliekinės šilumos pakartotinis naudojimas (pvz., priimant sprendimus dėl duomenų centrų vietos ir struktūros).	☐	☐	☐	☐	☐

5.6.3. Renovacija

Renovacija yra svarbi pastatų išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo, atsinaujinančiosios energijos naudojimo skatinimo ir energinio naudingumo didinimo priemonė.

Kokiais būdais, jūsų nuomone, būtų galima veiksmingiausiai skatinti pastatų renovaciją?

Galima pasirinkti kelis atsakymo variantus.

- Pašalinti administracines efektyvaus energijos vartojimo ir su atsinaujinančiąja energija susijusių sprendimų taikymo kliūtis.
- Geriau informuoti apie įvairiopa tvarių pastatų naudą (visų pirma susijusią su mažesnėmis išlaidomis) ir vykdyti veiksmingesnę komunikacijos veiklą šioje srityje.
- Dažniau ir aiškiau informuoti apie suvartotą dujų kiekį naudojantis pažangiaisiais skaitikliais ir taip gerinti vartotojų informuotumą.
- Užtikrinti geresnę architektų, inžinierių ir darbo jėgos švietimo ir mokymo kokybę, kad būtų užtikrinta renovacijos paslaugų kokybė.
- Nustatyti privalomos renovacijos konkrečiuose sektoriuose (pvz., visuomeninės paskirties pastatų, socialinių būstų, mokyklų, ligoninių) tikslus.
- Taikyti energijos taupymo įpareigojimų sistemas.
- Nustatyti prievolę užtikrinti, kad pastato, kurį ketinama nuomoti, energinis naudingumas viršytų tam tikrą energinio naudingumo standartą, laipsniškai atsisakant prasčiausio energinio naudingumo pastatų.
- Taikyti finansinius mechanizmus (suteikti galimybes gauti finansavimą ir naudotis paskatos priemonėmis), įskaitant sistemas, tiesiogiai susijusias su pačiu turtu, o ne su pastatų nuomojančiu asmeniu.
-

Skatinti steigti vieno langelio centrus, mažinti administracinę naštą ir vėlavimus, taikyti kitus metodus, kad visą renovacijos procedūrą būtų galima atlikti paprasčiau, taip pat naudoti pastato energinį naudingumą didinančius surenkamuosius konstrukcinius elementus.

- Suteikti namų ūkiams teisę į nemokamą nepriklausomą energijos vartojimo auditą (pvz., jo išlaidas padengtų valdžios institucijos arba tai padaryti būtų įpareigoti iškastinio kuro tiekėjai).
- Apmokestinti anglies dioksidą.
- Sujungti mažesnius projektus, kad investicijos būtų patrauklesnės.
- Bendradarbiauti su pastatų portfelių savininkais, siekiant pereiti prie neutralaus poveikio klimatui / mažataršių pastatų.
- Skatinti naudoti energijos vartojimo efektyvumo sutartis ir naudotis energetinių paslaugų įmonių paslaugomis.
- Imtis pavyzdinės iniciatyvos viešajame sektoriuje (pvz., nuomoti arba pirkti neutralaus poveikio klimatui / mažataršius pastatus arba renovuoti esamus visuomeninės paskirties pastatus).
- Skatinti tobulinti miestų planavimą, kad būtų statomi tvarūs pastatai ir atnaujinami esami pastatai, taip pat populiarinti žaliają infrastruktūrą (pvz., žaliuosius stogus arba žaliąsias sienas).
- Pastatų ir (arba) butų nuomos sektoriuje rasti naujų būdų, kaip pasidalyti žaliųjų sprendimų išlaidomis ir nauda su nuomotoju.
- Skatinti statybos sektorių taikyti žiedinius metodus, visų pirma projektuoti pastatus taip, kad jie būtų ilgiau eksploatuojami bei lengviau išmontuojami, efektyviai naudoti medžiagas, naudoti mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias medžiagas ir kuo labiau padidinti perdirbtų ir (arba) pakartotinai naudojamų medžiagų kiekį.

5.6.4. Renovacijos kliūtys

Kokios, jūsų nuomone, yra pagrindinės dažnesnės ir nuodugnesnės pastatų renovacijos kliūtys?

Galima pasirinkti kelis atsakymo variantus.

- Skirtingi interesai (savininkų ir nuomininkų)
- Ilgas gražos laikotarpis
- Technologijų trūkumas
- Įgūdžių trūkumas statybos / renovacijos sektoriuje ir darbo jėgos trūkumas
- Tai, kad vieno langelio vietiniai pastatų renovacijos centrai negali pasiūlyti pakankamai lengvai įdiegiamų ir integruotų renovacijos sprendimų
- Tai, kad namų ūkiai negali arba nenori mokėti už energijos vartojimo auditą
- Informacijos trūkumas / prastas vartotojų informuotumas
- Galimybių naudotis tinkamais finansavimo sprendimais trūkumas
- Su renovacijos darbais susiję nepatogumai ir problemos
- Pernelyg sudėtingos administracinės procedūros (reikalingi leidimai, didelis renovacijos procese dalyvaujančių asmenų ir sudarytinų sutarčių skaičius)
- Galimas neigiamas poveikis pastatui
- Nepakankamas pasitikėjimas naujomis technologijomis ir šiuo metu rinkoje siūlomais sprendimais

5.7. Energetikos infrastruktūra ir sektorių integravimas

Dėl mažinamos priklausomybės nuo iškastinio kuro daugiau dėmesio skiriama elektros energijos perdavimo linijų tiesimui, taip pat būtinybei turėti pažangesnių tinklų ir vietos tinklų didesnės apimties decentralizuotai elektros energijos gamybai valdyti. Tas pats pasakytina ir apie dujų tinklus: vis daugiau dėmesio bus skiriama dujų infrastruktūros perspektyvumui, kad ją būtų galima naudoti anglies dioksido požiūriu neutralioms dujoms tiekti.

Kokie, jūsų nuomone, artimiausiais metais turėtų būti ES infrastruktūros planavimo prioritetai, kad būtų galima greičiau sumažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro?

Galima pasirinkti kelis atsakymo variantus.

- Kol gamtinių dujų paklausa yra didelė, ES turėtų leisti teikti viešąją paramą naujų dujotiekių statybai.
- Užtikrinti elektros energijos ir dujų infrastruktūros pusiausvyrą. Elektros energija negali patenkinti viso energijos poreikio, todėl dujų vis dar reikės, tačiau jos turės būti neutralios anglies dioksido atžvilgiu. Dalis pagamintos elektros energijos gali būti paverčiama į sintetines dujas / vandenilį, naudojant elektros energijos naudojimo dujoms gaminti technologijas, ir perduodama paklausos centrums.
- Daugiausia dėmesio skirti elektros energijos perdavimui ir pažangesiems tinklams. Plečiant atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos gamybą ir elektros energijai tenkinant vis didesnę energijos paklausos dalį, pirmenybė turi būti teikiama elektros energijos tinklo plėtrai, visų pirma kad būtų išnaudotas visas vėjo potencialas.
- Gamtinės dujos yra iškastinis kuras ir neprisideda prie ES energetikos sistemos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo. Naujos dujų infrastruktūros statyba turi susaistymo poveikį, kuris lems tolesnį iškastinių gamtinių dujų naudojimą; didelio masto dujų neutralizavimas anglies dioksido atžvilgiu tebėra tolima perspektyva.

5.8. Pramonės pertvarkai būtinos sąlygos ir politika

Daugelis pramonės subjektų savo naujausiuose pramonės veiksmų planuose įsipareigojo iki 2050 m. pasiekti, kad Europos poveikis klimatui būtų neutralizuotas, tačiau jie pažymi, kad, be ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos siunčiamo deramo anglies dioksido kainos signalo, dar turi būti tenkinamos tam tikros jų įsipareigojimui įvykdyti būtinos sąlygos.

Įvertinkite palankias išmetamo ŠESD kiekio mažinimo iki **2030 m.** pramonės sektoriuje sąlygas.

Įvertis nuo 5 (labai svarbu) iki 1 (mažai svarbu). Visų galimybių vertinti nebūtina.

	1	2	3	4	5
Laipsniškas energijos tiekimo ir pramoninių žaliavų priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas	☐	☐	☐	☐	☐

Konkurencingos švarios energijos kainos ir žaliavos	☐	☐	☐	☐	☐
Netaršių ir mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių produktų rinkų kūrimas taikant politikos intervencines priemones (pvz., ženklinaimą, viešuosius pirkimus, standartus, kilmės garantijas)	☐	☐	☐	☐	☐
Infrastruktūrai ir tinklams skirta ES teisinė ir finansavimo sistema	☐	☐	☐	☐	☐
Mažesnė administracinė našta, pvz., greitesnė prieiga prie statybos ir aplinkosaugos leidimų	☐	☐	☐	☐	☐
Geresnės visuomenės nuomonės apie kai kurias technologijas (pvz., anglies dioksido surinkimo ir saugojimo (CCS) technologijas ir anglies dioksido surinkimą ir naudojimą (CCU)) formavimas	☐	☐	☐	☐	☐
ES metodikos, pagal kurią įrenginiai galėtų gauti patvirtintų anglies dioksido šalinimo kreditų, skiriamų už įvairiarūšį anglies dioksido šalinimą (įskaitant bioenergijos naudojimo derinimą su CCS / mineralizacija, anglies dioksido surinkimo iš oro derinimą su CCS / mineralizacija) energetikos ir pramonės sektoriuose, rengimas	☐	☐	☐	☐	☐
Žiedinės ekonomikos kūrimas: užtikrinimas kad ES būtų pakartotinai naudojama ir perdirbama daugiau produktų ir medžiagų, teikiama pirmenybė produktams, kurių aplinkosauginis ir anglies pėdsakas mažesnis, mažinamas atliekų kiekis ir kuriamos naujos ES pramonei skirtos verslo koncepcijos	☐	☐	☐	☐	☐
Privalomas energijos vartojimo audito rekomendacijų įgyvendinimas	☐	☐	☐	☐	☐
Teisės į nemokamą energijos vartojimo auditą ar panašią paramą suteikimas MVĮ	☐	☐	☐	☐	☐
Pasienio anglies dioksido mokesčio mechanizmas, padedantis ES pramonei sumažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro be anglies dioksido nutekėjimo rizikos, t. y. pavojaus, kad gamyba bus perkelta į šalis, kuriose klimato reguliavimas yra ne toks griežtas	☐	☐	☐	☐	☐
Didesnis socialinių partnerių dėmesys bendriems sprendimams, kurie padėtų siekti poveikio klimatui neutralumo ir teisingos pertvarkos šiame sektoriuje	☐	☐	☐	☐	☐
Paramos priemonės, kuriomis užtikrinamos stabilios paskatos ir didesnis investicijų tikrumas (pvz., sandoriai dėl anglies dioksido kainų skirtumų)	☐	☐	☐	☐	☐
Didesnis kainų signalų (įskaitant mokesčius, rinkliavas, anglies dioksido kainas) nuoseklumas, galintis paskatinti taikyti švarios energijos technologijas	☐	☐	☐	☐	☐
Stipresnis ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos kainos signalas	☐	☐	☐	☐	☐
Paramos priemonės, kurios padėtų panaikinti novatoriškų mažo anglies dioksido kiekio technologijų ar produktų demonstravimo ir pirmojo diegimo finansavimo deficitą, taip pat darnus jų derinimas su kitomis ES finansavimo priemonėmis (pvz., sustiprintu inovacijų fondu)	☐	☐	☐	☐	☐

5.9. Atliekų tvarkymas

ES yra priėmusi išsamius atliekų tvarkymo teisės aktus.

Kokios, jūsų nuomone, atliekų politikos priemonės veiksmingiausiai padėtų sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį?

Negalima pasirinkti daugiau kaip 3

- Papildomų atliekų perdirbimo tikslų (pvz., susijusių su statybos ir pramonės atliekomis) nustatymas
- Bendrojo atliekų prevencijos tikslo nustatymas
- Maisto švaistymo mažinimo Europos Sąjungoje tikslo nustatymas
- Tikslo užtikrinti, kad tam tikra mūsų maisto ir gyvūninių atliekų dalis būtų transformuojama į biodujas, nustatymas
- Teisės aktų, kuriais būtų siekiama mažinti iš nuotekų ir skystųjų atliekų (pvz., nuotekų dumblo) išsiskiriantį ŠESD kiekį, priėmimas
- Draudimas šalinti sąvartynuose atliekas, kurios gali būti tvarkomos kitais būdais, ir maksimalus atliekų deginimo ribojimas, siekiant padidinti antrinį perdirbimą
- Atliekų deginimo įrenginių reglamentavimo suderinimas pagal klimato teisės aktus

II DALIS (ekspertams)

6. Trečiosioms valstybėms taikoma ES politika ir informavimo apie klimato kaitą veikla

Klimato kaitos keliamos grėsmės akivaizdoje būtinas ryžtingas ir ilgalaikis visų šalių, visų pirma didžiausių teršėjų, atsakas. Tačiau bendro nacionalinių klimato planų poveikio kol kas nepakanka, kad pasauliui pavyktų apriboti visuotinį atšilimą iki mažiau kaip 2 °C, jau nekalbant apie 1,5 °C. Šiuo metu ES išmetamų teršalų dalis pasaulyje siekia 9 proc. ir mažėja.

Ne vieną dešimtmetį įgyvendindama klimato politiką ES įgijo daug patirties ir ekspertinių žinių, susijusių su reglamentų, paskatos priemonių ir įrodymais pagrįstų metodų, kuriais skatinamas perėjimas prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos, rengimu ir tobulinimu. Kitoms pasaulio šalims darant Paryžiaus susitarimo tikslų ir uždavinių įgyvendinimo pažangą, ES ekonomikos augimo atsiejimo nuo išmetamo ŠESD kiekio didėjimo modelis sulaukia didelio mūsų partnerių visame pasaulyje susidomėjimo. Pasinaudodama savo patirtimi ES turėtų ryžtingai skatinti siekti didesnio užmojo tikslų pasaulio mastu, kaip numatyta Žaliojo kurso komunikate.

Be to, 2019 m. gruodžio mėn. susitikime ES valstybių ir vyriausybių vadovai paragino Komisiją iki 2020 m. lapkričio mėn. Glazge įvyksiančios JT klimato kaitos konferencijos pasiūlyti atnaujintus ES nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus pagal Paryžiaus susitarimą.

ES taip pat aktyviau bendradarbiauja su šalimis partnerėmis, skatindama ir remdama papildomas pastangas, atitinkančias didžiausią įmanomą tos šalies užmojų atsivėlgiant į nacionalines aplinkybes. Dabar kaip niekada svarbu solidarizuotis su neturtingiausiomis ir pažeidžiamiausiomis šalimis kovoje su klimato kaitos padariniais.

Siekdama tarptautinių derybų lyderės vaidmens ES turės plėtoti įtaigesnę žaliojo kurso diplomatiją, kuria, visų pirma, sieks įtikinti kitas šalis prisidėti prie darnesnio vystymosi skatinimo ir remti jas. Apskritai ES savo diplomatinėmis ir finansinėmis priemonėmis sieks užtikrinti, kad žalieji aljansai būtų integruoti į jos santykius su šalimis partnerėmis ir regionais partneriais, taip pat atsivėlgdama į klimato kaitos poveikį tarptautiniam saugumui.

6.1. Klimato diplomatijos prioritetai

Kokie, jūsų nuomone, artimiausiais metais turėtų būti ES klimato diplomatijos ir bendradarbiavimo veiklos prioritetai?

Galima pasirinkti kelis atsakymo variantus.

- Vakarų Balkanai, Rytų Europa ir Vidurinė Azija
- Artimieji Rytai ir Šiaurės Afrika
- Užsachario Afrika
- Šiaurės Atlanto regionas, įskaitant JAV
- Lotynų Amerika ir Karibų jūros regionas, įskaitant Braziliją
- Pietų Azija, įskaitant Indiją
- Rytų Azija, įskaitant Kiniją
- Pietryčių Azija
- Australija, Naujoji Zelandija ir Ramiojo vandenyno regionas
- G20 / G7
- Tarptautinės finansų įstaigos (TVF, Pasaulio bankas, EBPO ir kt.)

6.2. Paramos vystymuisi ir kovos su klimato kaita finansavimo trečiojoje valstybėje principai

Kokie, Jūsų nuomone, būtų tinkamiausi paramos vystymuisi ir kovos su klimato kaita finansavimo trečiojoje valstybėje principai?

Galima pasirinkti kelis atsakymo variantus.

- Prisitaikymo prie klimato kaitos koalicijų su pažeidžiamiausiomis šalimis ir regionais kūrimas
- Sąlygų ribotas energijos tiekimo galimybes turinčioms šalims sparčiau diegti neutralizuoto poveikio klimatui technologijas sudarymas
- Išsamių nacionalinių planų ir strategijų rengimo rėmimas
- Mažataršės infrastruktūros plėtra
- Teisingos pertvarkos rėmimas
- Klimato tikslus atitinkančios žemės naudojimo praktikos ir gamtos procesais pagrįstų sprendimų plėtojimas
- Žiedinės ekonomikos ir deramų tiekimo grandinių skatinimas
- Tvaraus finansavimo ir investicijų aplinkos (palankios aplinkos) kūrimas

6.3. Klimato, prekybos ir kitų strateginių užsienio politikos priemonių suderinamumas

Kaip geriausiai derinti klimato, prekybos ir kitas strategines užsienio politikos priemones, kad jos padėtų įgyvendinti ES prioritetą pereiti prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų?

Galima pasirinkti kelis atsakymo variantus.

- Vykdyti plataus užmojo išorės veiksmus, siekiant paskatinti kitas šalis padidinti savo klimato srities užmojus, lygiuojantis į ES tikslus.
- Pasirengti taikyti pasienio priemones, kad būtų išvengta anglies dioksido nutekėjimo, jei kitos šalys nesiims panašių veiksmų.
- Puoselėti konstruktyvų prekybos srities bendradarbiavimą, susijusį su muitų tarifais, viešųjų pirkimų taisyklėmis, standartais ir reguliavimu.
- Skatinti ekologiškų technologijų / mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių įmonių dialogą.
- Užtikrinti laisvosios prekybos susitarimų prekybos ir darnaus vystymosi skyrių nuostatų dėl klimato vykdymą.
- Imtis pavyzdinės iniciatyvos: padidinti ES išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo iki 2030 m. tikslą iki 50-55 proc., palyginti su 1990 m.
- Siekti tolesnės pažangos kovos su klimato kaita srityje kituose tarptautiniuose forumuose, pvz., ICAO (aviacija) ir IMO (laivyba).
- Veiksmingiau spręsti klimato kaitos poveikio saugumui klausimus.
- Intensyviai dialogus vadovų lygiu.

6.4. Rezultatai, kuriuos reikia pasiekti iki kitos JT klimato kaitos konferencijos (COP26)

Atsižvelgiant į tarptautinę ES lyderystę, kokių rezultatų, jūsų nuomone, yra svarbiausia pasiekti iki kitos JT klimato kaitos konferencijos (Glazgo COP)?

Galima pasirinkti kelis atsakymo variantus.

- Išlaikyti pasaulinį pagreitį ir suinteresuotųjų subjektų pritarimą Paryžiaus susitarimo įgyvendinimui parodant mūsų įsipareigojimą ir taip siekiant padidinti pasaulinį užmojų tiek, kiek reikia atsižvelgiant į mokslo duomenis.
- Užtikrinti nevalstybinių subjektų kovos su klimato kaita matomumą.
- Pateikti plataus užmojo ilgalaikes išmetamo ŠESD kiekio mažinimo strategijas.
- Baigti rengti Katovicų taisyklių sąvadą, kad Paryžiaus susitarimas galėtų būti taikomas visa apimtimi.
- Paskelbti naujus pagrindinius tikslus - nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus.
- Susitarti dėl procedūros, pagal kurią būtų nustatomi kovos su klimato kaita finansavimo įsipareigojimai po 2025 m.
- Nustatyti procesus, kaip privačiojo sektoriaus lėšas nukreipti į investicijas į tvarumą ir atsparumą klimato kaitos poveikiui.
- Didinti prisitaikymui prie klimato kaitos ir atsparumui skiriamą tarptautinio kovos su klimato kaita finansavimo dalį.
- Veiksmingai vykdyti Varšuvos tarptautinio mechanizmo darbo programą, siekiant sumažinti labiausiai pažeidžiamų besivystančių šalių nuostolius ir žalą, susijusius su klimato kaitos padariniais.

II DALIS (ekspertams)

7. Papildoma informacija

Ar yra kitų svarbių aspektų, kurių jūs neradote ir kuriuos norėtumėte pakomentuoti?

Maksimalus ženklų skaičius – 1000

Jei reikia, įkelkite glaustus pozicijos dokumentus arba politikos informacinius pranešimus, kuriais išreiškiama jūsų arba jūsų organizacijos pozicija arba nuomonė.

Rinkmena turi būti ne didesnė kaip 1 MB.

Leidžiamos tik pdf,txt,doc,docx,odt,rtf tipo rinkmenos